

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

**„A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ÁLTAL
KIVÁLÓNAK ELISMERT KUTATÓHELY (MTA
KIVÁLÓ KUTATÓHELY)” MINŐSÍTÉS
MEGSZERZÉSÉRE**

2024. JÚLIUS

Tartalom

1. A PÁLYÁZATI FELHÍVÁS CÉLJA	3
2. JOGOSULTSÁGI FELTÉTELEK	4
2.1. A pályázatot benyújtók	4
2.2. A pályázat területi hatálya	4
3. A PÁLYÁZAT ELKÉSZÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS RÉSZLETES INFORMÁCIÓK.....	5
3.1. Általános szabályok.....	5
3.2. A pályázó kutatóhely kutatói eredményességének értékelése (maximum 200 pont)	5
3.3. A kutatóhely elmúlt 5 évben született legkiválóbb tudományos műveinek kiválósága (maximum 200 pont)	6
3.4. A kutatóhely pályázati felhívásban meghatározott időszakban publikált műveinek kiválósága (maximum 200 pont)	6
3.5. A kutatóhely pályázati eredményességének kiválósága (maximum 100 pont).....	7
3.6. A tudományos utánpótlás nevelésének kiválósága (maximum 50 pont).....	7
3.7. A kutatóhely működésének kiválósága (maximum 50 pont).....	8
3.8. A kutatóhely innovációs teljesítménye (maximum 100 pont).....	8
4. A NYERTES PÁLYÁZATOK KIVÁLASZTÁSÁNAK KRITÉRIUMAI ÉS MÓDJA	9
5. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK	9
5.1. A pályázat benyújtásának módja.....	9
5.2. Jogorvoslat	10
5.3. A pályázati eljárás során a személyes adatkezelés célja és jogalapja	11

A Magyar Tudományos Akadémia évtizedek óta az MTA doktora címmel ismeri el az egyéni tudományos kiválóságot. A tudományos kiválóság elismerését az MTA első alkalommal 2021-ben meghirdetett „MTA Kiváló Kutatóhely” pályázatával az egyetemek és tudományos intézmények keretében működő kutatóhelyekre is kiterjesztette.

Az „MTA Kiváló Kutatóhely” pályázat egységesen érvényes minősítési rendszer, amely valamennyi tudományterület, így a bölcsészet- és társadalomtudományok sajátosságait is elismerő értékelési kritériumokat tartalmaz.

A minősítés működtetésével a legkiemelkedőbb magyar kutatóhelyeknek méltó elismerést, a feltörekvőknek reális perspektívát, az érdeklődő hazai és külföldi döntéshozóknak döntési alapul is szolgáló objektív helyzetképet, a hazai tudomány kiválóságában érdekelt társadalomnak pedig tájékoztatói lehetőséget kívánunk adni.

A Magyar Tudományos Akadémia az „MTA Kiváló Kutatóhely” minősítés elnyerését a honlapján kiírt pályázattal kívánja lehetővé tenni.

I. A PÁLYÁZATI FELHÍVÁS CÉLJA

Az MTA által meghirdetett jelen pályázati felhívás elsődleges célja, hogy lehetőséget adjon az „MTA Kiváló Kutatóhely” minősítéssel még nem rendelkező kutatóhelyeknek e minősítés elnyerésére. Pályázatot nyújthatnak be a magyar tudományos életben kutatási tevékenységet folytató kutatóintézetek, továbbá egyetemek és kutatóközpontok önálló irányítással rendelkező, több kutatócsoportból álló szervezeti egységei magas színvonalú kutatómunkájuk elismerésére, egyúttal tudományos teljesítményük nemzetközi mérce szerinti megméretésére.

Az MTA ezzel a minősítéssel szándékozik elérni, hogy ne csak az egyes kiemelkedő kutatók, hanem a kiváló kutatóhelyek, kutatói közösségek is nagyobb figyelmet kapjanak. Ugyanakkor példát állít azon kutatóhelyek elé, amelyek magas színvonalú, eredményes kutatások megvalósítására törekszenek. A minősítést megszerző kutatóhelyek az MTA által meghirdetett pályázatok elbírálása során előnyben részesülnek.

2. JOGOSULTSÁGI FELTÉTELEK

2.1. A pályázatot benyújtók

A jelen felhívásra pályázatot nyújthatnak be:

- a) kutatóintézet;
- b) kutatóközpont;¹
- c) egyetem;²
- d) az a)–c) pontokban felsorolt intézmény önálló irányítású, több kutatócsoportból álló szervezeti egysége(i) (pl. intézet, klinika, tanszék, tanszékcsoporthoz),

amely(ek) a jogszabályoknak megfelelően bejelentett alap-, illetve főtevékenységként vagy ahhoz kapcsolódóan kutatás-fejlesztési tevékenységet folytat(nak) (a továbbiakban: kutatóhely).

További feltételek:

- A pályázatot benyújtó kutatóhelyen **2023. december 31-én** a legalább napi 6 órában alkalmazott kutatók, illetve kutatási tevékenységet is végző oktatók száma legalább **10 fő, de nem haladja meg a 250 főt.**
- A pályázatot benyújtó kutatóhelyen **2023. december 31-én 100 munkavállalóra számítva** legalább 1 főt tesz ki a napi legalább 6 órában legalább 3 éve alkalmazott, MTA (vagy tudományok) doktora címmel vagy MTA-tagsággal (rendes, levelező, külső vagy tiszteleti) rendelkező foglalkoztatottak száma.
- A pályázatot benyújtó kutatóhely minimális működési ideje legalább 5 teljes naptári év 2023. december 31. előtt.

2.2. A pályázat területi hatálya

Jelen felhívásra Magyarország területén működő kutatóhely pályázhat.

¹ Kutatóközpontok abban az esetben pályázhatnak, ha a legalább napi 6 órában foglalkoztatott kutatók létszáma nem haladja meg a 250 főt, és van olyan kutatási-fejlesztési tevékenységet folytató szervezeti egységük, amely nagyobb egységbe nem sorolható be, és amelynek létszáma nem éri el a 10 főt.

² Egyetemek abban az esetben pályázhatnak, ha a legalább napi 6 órában foglalkoztatott kutatók létszáma nem haladja meg a 250 főt, és van olyan kutatási-fejlesztési tevékenységet folytató szervezeti egységük, amely nagyobb egységbe nem sorolható be, és amelynek létszáma nem éri el a 10 főt.

3. A PÁLYÁZAT ELKÉSZÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS RÉSZLETES INFORMÁCIÓK

3.1. Általános szabályok

A benyújtandó pályázati anyagokat angol nyelven kell elkészíteni.

Az egyes pályázati részeket az alábbiakban megadott bírálati kritériumok szerint a pályázó kutatóhely maga tölti ki, vagy az MTMT, illetve a SCOPUS szolgáltató hozzá adatot. A pályázatot a megadott határidőig az MTA Egységes Pályázati Keretrendszer (EPK) felületén található pályázati felületen kell beadni, illetve a beadandó dokumentumokat PDF-formátumban feltölteni a pályázati útmutató szerint.

A pályázatban az „év” fogalom alatt minden esetben egy naptári év – január 1-jétől december 31-ig – értendő.

Az értékelés módszertanával kapcsolatos bővebb információ a részletes *Pályázati útmutató*ban található.

3.2. A pályázó kutatóhely kutatói eredményességének értékelése (maximum 200 pont)

3.2.1. A természettudományok és matematika területén: a kutatóhely kutatóinak eredményessége

A pályázó kutatóhely kutatói eredményességének megítélése a Scopus rendszerében megjelent tudományos művek alapján számított h-index és a tudományban eltöltött évek összevetése mellett az idézettség alapján történik. A pályázó feladata a kutatók és a kutatóhely azonosító adatainak megadása, valamint az MTMT-ben való adatszolgáltatás (lásd *Pályázati útmutató*).

Kutatóként a kutatóhelyen legalább 3 éve legalább napi 6 órában kutatói munkakörben foglalkoztatottak vehetők figyelembe, beleértve a felsőoktatási intézményben oktatói munkakörben foglalkoztatottakat.

A tudományban eltöltött évek kezdete az első megjelent tudományos közlemény éve; a gyermeknevelés miatt GYES/GYED-en töltött évek levonhatók az évek számából. Mivel a Scopus idézettségi adatszolgáltatása csak 1970 óta tartalmaz adatokat, az ezt megelőzően megjelent művek és idézettségük csak részlegesen jelenik meg a Scopus rendszerében, ezért automatikus értékelésük technikai okokból nem lehetséges. Akinek ezt megelőző publikációja van, annak is 1970-től indul a tudományos életkora.

A h-index számítása során csak a Scopusban jegyzett közlemény és idéző közlemény vehető figyelembe. Minden kutató csak egyszer számít, a rá vonatkozó legmagasabb értékkel.

A bölcsész- és a társadalomtudományok területén működő pályázó kutatóhely eldöntheti, hogy kutatói eredményességének megítélésére a fenti 3.2.1. vagy az alábbi 3.2.2. pont szerinti értékelést választja.

3.2.2. A bölcsészet- és a társadalomtudományok területén: a pályázó kutatóhely kutatóinak kiválósága a tudományos fokozat, illetve cím megszerzésének időtartama alapján

A bölcsészet- és a társadalomtudományok területén a kutatók tudományos eredményességének meghatározása az alapértelmezett értékelési mód szerint az MTMT adataira támaszkodva, a tudományos életkor és a tudományos fokozat, illetve cím megszerzésének időtartama alapján történik.

Kutatóként a kutatóhelyen legalább 3 éve legalább napi 6 órában kutatói munkakörben foglalkoztatottak vehetők figyelembe, beleértve a felsőoktatási intézményben oktatói munkakörben foglalkoztatottakat.

A tudományban eltöltött évek kezdete az első megjelent, az MTMT-ben rögzített tudományos közlemény éve; a gyermeknevelés miatt GYES/GYED-en töltött évek levonhatók az évek számából.

3.3. A kutatóhely elmúlt 5 évben született legkiválóbb tudományos műveinek kiválósága (maximum 200 pont)

A kutatóhely önértékelése alapján az utolsó 5 év 10 legfontosabb eredeti tudományos közleménye/műve. A kutatóhely megadja, hogy a műveket nemzetközi szinten a top 1%-ba, a top 10%-ba, a top 20%-ba vagy a top 50%-ba tartozónak ítéli-e. A műveket a bírálók pontozzák, figyelembe véve a tudományos mű tartalmát, eredetiségét, megjelenési helyét, tudományos visszhangját (beleértve a recenziókat). Az utolsó 2 évben megjelent művek esetében az értékelést nem a tudományos mű visszhangjára kell alapozni.

Csak olyan műért lehet pontot adni, amelyben a bírálók véleménye alapján a kutatóhely dolgozóinak jelentős hozzájárulása volt (ez 25%-ot meghaladó hozzájárulást jelent, vagy – olyan területeken, ahol az érdemi hozzájárulást jelent – a mű első/utolsó/levelező szerzője a pályázó kutatóhely dolgozója).

Megosztott első vagy utolsó szerzőség akkor fogadható el, ha legfeljebb 2 első vagy utolsó, egyenlő arányban részesülő megosztott szerzője van a cikknek. Ha több az ilyen megosztott első vagy utolsó szerző, akkor azt kell vizsgálni, hogy e szerzőknek legalább negyede az adott kutatóhelyet jelölte-e meg munkahelyeként.

3.4. A kutatóhely pályázati felhívásban meghatározott időszakban publikált műveinek kiválósága (maximum 200 pont)

A legfeljebb 10 éve – 2024-ben: 2014 és 2023 között – a pályázó kutatóhely jelentős hozzájárulásával megjelent eredeti tudományos művek idézettsége alapján. A művek figyelembevételéhez a pályázó nyilatkozata (vagy az MTMT-ben rögzített hozzájárulási arány) alapján meg kell vizsgálni, hogy a pályázó kutatóhely dolgozóinak hozzájárulása jelentős-e (a szerzők több mint 25%-a), kivéve olyan területeken, ahol az érdemi hozzájárulást

az első/utolsó/levelező szerzős közleményekkel bizonyítják. Csak eredeti mű fogadható el. Kutatóhelyenként egy mű csak egyszer vehető számításba.

Az élő és élettelen természettudományok területén, illetve azokon a bölcsészet- és társadalomtudományi területeken, ahol a pályázó ezt választja, a 2014. január 1. és 2021. december 31. között (élő és élettelen természettudományok), illetve a 2014. január 1. és 2019. december 31. között (bölcsészet- és társadalomtudományok) publikált tudományos művek idézettségének értékelése a mű megjelenésének évében a Scopusban megjelent tudományos művek szakterületi idézettségi szintjeinek alapján történik (top 1%, top 10%, top 20%, top 50%, top 50% alatt) a minősített kutatók számához viszonyítva.

A bölcsészet- és társadalomtudományok területén alapértelmezett esetben a 2014. január 1. és 2019. december 31. között publikált tudományos műveknek az MTMT-ből számított, szűkített szakterületi (tudományos bizottságok szerinti) percentil értékei alapján történik az értékelés (top 1%, top 5%, top 10%, top 20%, top 20% alatt).

A pályázónak itt nincs feladata, az értékeléshez a publikációs listát a megfelelő kritériumok szerint az MTMT iroda, illetve az MTA KIK Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztálya szolgáltatja.

3.5. A kutatóhely pályázati eredményességének kiválósága (maximum 100 pont)

A kutatóhelyen az utolsó 5 évben elnyert pályázatok (témavezetőként, konzorciumvezetőként, társtémavezetőként, nemzetközi pályázatnál résztvevőként is, de a pályázati támogatásnak csak a támogatási szerződés szerint az adott kutatóhelyre jutó része vehető figyelembe). Az ERC-, Élvonul-, Lendület- és kutatói OTKA-/NKFIH-pályázatok nem összegszerűen számítanak, hanem az elnyert pályázatok számát kell figyelembe venni. A pontszámítás alapjául szolgáló összegeknél csak az egyéb pályázatokon elnyert összegeket lehet figyelembe venni.

3.6. A tudományos utánpótlás nevelésének kiválósága (maximum 50 pont)

Azon fokozatot szerzett doktorjelöltek száma, akiknek a kutatóhely valamely kutatója vagy oktatója a témavezetője volt (a doktori fokozatszerzés az utolsó 5 évben történt, pl. 2024-ben 2019. január 1. óta; a résztémavezetés arányosítva).

Értékelési szempont: végzett PhD-hallgató / minősített kutató-oktató.

3.7. A kutatóhely működésének kiválósága (maximum 50 pont)

3.7.1. A kutatóhely megfelelően oszlik-e olyan kutatóegységekre, ahol az egység vezetője legalább 5, Q1-es folyóiratban megjelent eredeti közleménnyel vagy 1 nemzetközi kiadónál megjelent monográfiával (bölcészettudományi területeken: 5, az MTA tudományterületi folyóiratjegyzékén „A” kategóriába tartozó folyóiratban megjelent közleménnyel és 1 monográfiával) rendelkezik; és nem túl nagy ahhoz, hogy csoportra/személyre vetítve ne legyenek egyértelműen láthatóak a teljesítmények?

Pontszám: max. 5

3.7.2. A kutatóhely vezetésének vannak-e kutatási tervei, elérendő, formalizált, mérhető céljai, követi-e a megvalósításukat? Melyek a kutatóhely teljesítménymutatói (key performance indicators, KPI)? A használt teljesítménymutatók mennyire vannak összhangban az „MTA Kiváló Kutatóhely” kritériumrendszerével?

Pontszám: max. 10

3.7.3. Nemzetközi kapcsolatok – dokumentált kollaborációk (pl. közös publikáció), nemzetközi konferenciák szervezése az utolsó 5 évben.

Pontszám: max. 5

3.7.4. A kutatóhely évente méri alkalmazottai elégedettségét, ennek eredményeit figyelembe veszi; kutatóegységenként évente legalább 1 kutató továbbképzésen/tanulmányúton vesz részt nemzetközi szinten kiemelkedő intézményekben; kellően strukturált fejlődési, továbblépési lehetőséget biztosít a kutatóinak.

Pontszám: max. 10

3.7.5. Kutatási körülmények: tudományág-specifikusan a kutatáshoz szükséges eszközellátottság mértéke, a szükséges mennyiségű, folyamatos fejlesztés jelenléte beruházások útján, hazai vagy nemzetközi standardokat használva.

Pontszám: max. 10

3.7.6. A tudományosan minősítettek aránya (MTA-tagság, MTA doktora cím, PhD).

Pontszám: max. 10

(A 3.2.2.pont alatt leírt értékelési módszer választása esetén erre nem adható pont, a 3.7.1.-re és a 3.7.3.-ra max. 10 pont adható.)

3.8. A kutatóhely innovációs teljesítménye (maximum 100 pont)

A kutatóhely az elmúlt 10 évben sikeresen használt iparjogvédelmi eszközöket az innováció szellemi tulajdonjogának védelmére. A „sikeresen” kifejezés jelentése: a vizsgáló országokban megadott, azonos bejelentésen alapuló szabadalom, használati mintaoltalom, ipari mintaoltalom

vagy növényfajta-oltalom. Továbbá az e kutatóhely által sikeresen használt iparjogvédelmi eszközök hasznosításra kerültek.

Innovációs teljesítményként megadandó az elmúlt 5 évben a kutatóhelynek mint a létrehozott szellemi tulajdon védelmére szolgáló eszköz tulajdonosának, illetve az általa teljes munkaidőben foglalkoztatott feltalálóknak több mint 25%-os részesedésével benyújtott szabadalom, használati mintaoltalom, ipari mintaoltalom vagy növényfajta-oltalom.

A bölcsészet- és társadalomtudományi területen az innovációval kapcsolatban a hasznosítást/hasznosíthatóságot a lehető legszélesebb értelemben veszik figyelembe. Az új szempontrendszer szerint és/vagy innovatív módszertannal készített tudományos összegzések; elektronikus adatbázisokon alapuló kézikönyvek, enciklopédiák, lexikonok, kritikai kiadások, szövegtárak, nyelvtanok, szótárak, nyelvkönyvek; a tudományok számára kifejlesztett informatikai rendszerek figyelembe vehetők.

Ebben a pontban kerülnek elismerésre a kutatóhelyek kutatási eredményeként a társadalmi, gazdasági, környezeti hasznosításra tett erőfeszítések és azok hozadéka.

4. A NYERTES PÁLYÁZATOK KIVÁLASZTÁSÁNAK KRITÉRIUMAI ÉS MÓDJA

- A pályázatok értékelését az MTA Kutatóhelyeket Minősítő Tanács megbízásából a tudományos osztályok és eseti tudományos bizottságaik közreműködésével hazai és külföldi bírálók végzik.
- A különböző szakterületeken tevékenykedő kutatóhelyek bírálata egymással nem összevetve történik. Például a bölcsészet- és társadalomtudományi, valamint az élő és élettelen természettudományi pályázatokat egymással nem összevetve bírálják el.
- A szakterületi tudományos bizottságok rangsora, valamint a tudományos osztályok javaslata alapján a Kutatóhelyeket Minősítő Tanács előkészíti a döntést, és javaslatot tesz az MTA Elnöksége számára a minősítés odaítélésére.

5. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK

5.1. A pályázat benyújtásának módja

A pályázat benyújtásának határideje:

A pályázatot az EPK felületén (https://palyazatok.mta.hu/kivalo_kutatohelyek_2024/) legkésőbb **2024. szeptember 30. 12.00 óráig** kell benyújtani.

Postai benyújtási határidő: A papíralapú eredeti, a kutatóhely képviselője/vezetője által hivatalos módon – aláírási címpéldányt mellékelve – aláírt, nyomtatott kísérőlevelet és pályázói

nyilatkozatot postai úton legkésőbb a határidő napján, 2024. szeptember 30-i postabélyegzővel kell feladni.

A pályázat csak abban az esetben érvényes, ha az előírt dokumentumokat (kísérőlevél, pályázói nyilatkozat aláírva) egy példányban postai úton is eljuttatja a pályázó az alábbi címre:

Magyar Tudományos Akadémia Titkársága
Köztestületi Igazgatóság
Stratégiai Osztály
1051 Budapest
Nádor utca 7.

Kérjük, a borítékra írják rá: **MTA KIVÁLÓ KUTATÓHELY PÁLYÁZAT.**

Ha a pályázói nyilatkozatot az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 12. § (1) d) pontjában meghatározott, azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés-szolgáltatással (AVDH vagy más, minősített személyes elektronikus aláírás) látták el, akkor nem szükséges papíralapon megküldeni. (A nyilatkozat elektronikusan feltölthető az EPK-ba, vagy elküldhető e-mailben.) Ha a pályázat formai ellenőrzése során az MTA Titkársága Köztestületi Igazgatóságának Stratégiai Osztálya megállapítja, hogy a pályázat nem felel meg a felhívásban foglalt feltételeknek, a beadási határidő lejártá előtt beérkezett pályázatok esetében hiánypótlásra szólítja fel a pályázót az általa megadott e-mail-címen. Hiánypótlásra a visszajelzést követően 1 alkalommal 5 munkanapon belül van lehetőség. A jelentkezési felhívásban megjelölt határidő után benyújtott, továbbá a beadási határidő lejártáig hiányosan benyújtott és határidőre nem pótolta vagy a formai követelményeknek más módon meg nem felelő jelentkezések érvénytelennek minősülnek, és nem kerülnek elbírálásra. A pályázat befogadásáról az MTA Titkársága Köztestületi Igazgatóságának Stratégiai Osztálya értesíti a pályázót.

5.2. Jogorvoslat

A pályázat formai érvénytelensége esetén a pályázó a kiértékeléstől számított 3 munkanapon belül 1 alkalommal bizonyítékaival alátámasztott észrevétellel élhet az MTA elnökénél. Az MTA elnökének címzett észrevételt az MTA Titkársága Köztestületi Igazgatóságának Stratégiai Osztályához (strategia@titkarsag.mta.hu) e-mailben lehet benyújtani a sérelmezett döntés okának megjelölésével, amelyet az MTA elnöke 5 munkanapon belül elbírál. Ennek eredményéről az MTA Titkársága Köztestületi Igazgatóságának Stratégiai Osztálya 3 munkanapon belül értesíti az észrevétel benyújtóját.

A pályázat eredményéről szóló döntés ellen érdemi jogorvoslatnak helye nincs.

5.3. A pályázati eljárás során a személyes adatkezelés célja és jogalapja

- a) A pályázó által megadott, a pályázatban szereplő személyes adatokat a pályázati eljárás lefolytatása céljából és ennek eredményeként minősítő okirat kibocsátása céljából az MTA Titkárságán belül a Köztestületi Igazgatóság kezeli. Ugyanezen személyes adatokat az MTA Titkársága szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörrel rendelkező szervezeti egységei, valamint a pályázat elbírálásában részt vevő felkért bírálók jogszabályban meghatározott feladat teljesítéséhez megismerhetik.
- b) A személyes adatkezelés jogalapja az MTA tv.-ben meghatározott közfeladat ellátása.
- c) Az MTA adatkezelési tájékoztatója az mta.hu weboldal impresszumában, a „Hasznos információk” cím alatt az „Adatkezelési tájékoztató” pontra kattintva érhető el.